

Vi har utvecklingsproblem här hemma också, som diskriminering och övergrepp på människors rättigheter.”

Anna-Karin Johansson

För människors lika värde

Anna-Karin Johansson är SAKs nya generalsekreterare

Hon tar med sig lång erfarenhet av mänskliga rättigheter och kunskaper från chefsposter på en rad olika organisationer, men också ett stort intresse för barnboksförfattaren Astrid Lindgren. Afghanistan-nytt har träffat Svenska Afghanistankommitténs nya generalsekreterare Anna-Karin Johansson i ett vintrigt Stockholm, nyss hemkommen från sitt första Afghanistanbesök.

Text | Erik Halkjaer

Foto | Christoffer Hjalmarsson

Det var under ett år med mindre jobb, efter att hon lämnat Forum för levande historia och innan hon började på Diskrimineringsombudsmannen, som möjligheten dök upp. Anna-Karin Johansson kunde skriva den där boken om Astrid Lindgrens Stockholm, som hon så länge funderat på.

Som så många andra föräldrar läste hon och hennes man, Astrid Lindgrens

böcker för barnen. De levde på Västmanagatan, inte långt från Sankt Eriksplan och Vasaparken där Astrid Lindgren själv bodde under många år. De passerade ofta platser i böckerna och en nyfikenhet väcktes hos journalisten Anna-Karin.

Under ett år dök hon ner i arkiv, letade efter husen där Astrid Lindgren bott och sökte upp platser som förekommer i hennes böcker. Bland annat upptäckte hon att Karlsson på taket måste ha kommit till när den folkkära författarinnan levde i en liten taklägenhet vid Sankt Eriksplan, ovanför Atlasområdet med en storslagen utsikt över Stockholms kust.

– Jag fascineras av mörkret i Astrid Lindgrens böcker, berättar Anna-Karin i ett av valven ner mot Atlasområdet. Hon ställde många existentiella frågor i böckerna och hade ett samhällspatos.

Likheter med Astrid Lindgren

Medan snön faller över de lekande barnen i Vasaparken berättar Anna-Karin

anekdoter ur Astrid Lindgrens liv. Liksom författarinnan har Anna-Karin rötterna på landsbygden. Hon växte upp i Farsta, men tillbringade mycket tid hos sina mor- och farföräldrar på åkrarna utanför Borås.

Ligheterna är fler. Båda blev journalister och intresserade sig för internationella frågor och mänskliga rättigheter. Astrid Lindgren engagerade sig för judarna som förföljdes under andra världskriget. Efter att Anna-Karin lämnat journalistiken och jobbat på det statliga biståndsorganet Sida och Regeringskansliet tog hon sig an att sprida kunskap om Förntelsen.

– Inte kunde jag då ana att projektet jag ledde skulle få stort genomslag och resultera i en av Sveriges mest spridda böcker ”Om detta må ni berätta...” Jag fick vara med och bygga upp en helt ny myndighet, Forum för levande historia, med uppdrag att stärka demokrati och mänskliga rättigheter, säger Anna-Karin.

Intresset för utvecklingsfrågor och

3 om Anna-Karin | Varför blir Anna-Karin en bra generalsekreterare för Svenska Afghanistankommittén?

■ *"Anna-Karin har en förmåga att få människor att bli motiverade och engagerade, att arbeta åt samma håll och att tro på möjligheten till samhällsförändring. Detta, tillsammans med hennes förkärlek för organisation och struktur, gör att jag tror att hon har mycket goda förutsättningar för att bli en framgångsrik generalsekreterare för Svenska Afghanistankommittén."*

Lars Thornberg, tidigare kollega på
Diskrimineringsombudsmannen

■ *"Anna-Karin är en av mina bästa vänner. Hon är en rar blomma - en positiv och varm tjej som förenar knivskarp begåvning med stor empati. Hon besitter just den sorts optimism och målmedvetenhet som jag tror behövs i en organisation som Svenska Afghanistankommittén. Ljuset som tändes i hennes ögon när hon berättade för mig om sitt nya jobb var detsamma som jag såg efter hennes första längre stipendievistelse i Tanzania, hur hela hennes perspektiv förändrades, vad hon ville göra i livet."*

Ingrid Carlberg, nära vän

■ *"Anna-Karin är en av de mest respektfulla och genuint nyfikna personer jag vet i möten med människor från andra kulturer och religioner. Det är skönt att kunna säga det med hjärtat, för jag tror det är extremt viktiga egenskaper i hennes nya jobb. Anna-Karin är också en person som verkligen försöker hitta det fina och bra hos dem hon möter – vän eller fiende."*

Bosse Lindquist, make

mänskliga rättigheter väcktes under åren som journalist på bland annat Dagens Nyheters utlandsredaktion, svenska Amnestys tidskrift Amnesty Press och frilansuppdrag i Östafrika. Själv beskriver Anna-Karin det som att hon "tog hem" intresset för utvecklingsfrågor. Hon jobbade med Sveriges utlandsbistånd, men vände på problematiken.

– Vi har utvecklingsproblem här hemma också, som diskriminering och övergrepp på människors rättigheter.

Det borde därför inte överraska någon att hon till slut hamnade på Diskrimineringsombudsmannen. Givetvis ett par stenkast från Vasaparken. Mer oväntat kan tyckas är att hon redan efter ett år fick ett samtal och en fråga om hon var intresserad av att ta sig an Svenska Afghanistankommittén med 6 000 anställda och en budget på en kvarts miljard kronor.

Anna-Karin beskriver sig själv som en i grunden nyfiken person som ofta utmanar sig själv "genom att ifrågasätta mina egna föreställningar", men att hon tackade ja till uppdraget har en enklare förklaring än så.

– Det var en möjlighet att få återvända till mitt engagemang för biståndsfrågor, och samtidigt fortsätta med frågor som jag ägnat hela mitt vuxna liv åt, hur man skapar ett samhälle där alla människors lika värde respekteras. Det var också viktigt att det var just SAK, som

jag uppfattar som en seriös organisation, starkt förankrad i den miljö där man verkar. Den kunskap och erfarenhet som byggts upp under 30 år är en förutsättning för att kunna komma nära och samarbeta med människor som SAK vill stötta i ett förändringsarbete. Att SAK är en folkrorelse där medlemmarna spelar en viktig roll tycker jag också är positivt.

• Vad tar du med dig då, vad kan du erbjuda SAK?

– Min erfarenhet av att jobba som chef inom flera olika organisationer, arbetet med mänskliga rättigheter, mitt kontaktnät och mitt engagemang för att bidra till att de svagaste i ett samhälle får möjligheter till ett bättre liv och att använda sin egen kraft att förändra.

• Vilka är de stora utmaningarna, som du ser det?

– Förändringarna i Afghanistan. Hur verkligheten förändras och hur vi kan anpassa oss till den. En fråga som jag ställer mig på alla nya arbetsplatser är också hur vi kan visa att vi når de resultat som vi påstår oss nå. Medlemmarnas engagemang är också betydelsefullt. Det finns en utmaning i att få dem att känna att de är en del av den verksamhet vi bedriver i Afghanistan.

• Vad är det första du ska göra när du börjar?

– Lyssna, jag ska lyssna. •

Anna-Karin Johansson

Bor | Södermalm, Stockholm

Familj | maken Bosse, tre barn

Bakgrund | journalist, enhetschef på Sida, projektledare på Regeringskansliet, avdelningschef och tf överintendent på Forum för levande historia och chef för utvecklingsenheten på Diskrimineringsombudsmannen. Författare till boken "Astrid Lindgren i Stockholm"

Fritidsintressen | Läsa, vara med familjen, vara i fritidshuset på Ingmarsö i Stockholms skärgård.

Läser just nu | Konsten att vara kvinna av Caitlin Moran

Lyssnar ofta på | Aretha Franklin, The Fugees, Jan Garbarek och Hilliardenssemblen

Favoritbok av Astrid Lindgren | Ronja Rövardotter, eftersom den till skillnad från till exempel Bröderna Lejonhjärta och Mio min Mio innehåller försoning och en lösning på hur man kan leva tillsammans trots sina motsättningar.

